

רעפ 5003/24 - פלוני נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 5003/24

לפני: כבוד השופט יוסף אלרון

המבקש: פלוני
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד ב-ע"פ 49064-12-21 מיום 5.5.2024 שניתן על ידי השופטת הבכירה מ' ברנט, השופט ש' בורנשטיין והשופט ע' מיכלס

בשם המבקש:

החלטה

1. לפניי בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופטת הבכירה מ' ברנט, השופט ש' בורנשטיין והשופט ע' מיכלס) ב-ע"פ 49065-12-21 מיום 5.5.2024, במסגרתו נדחה ערעור על הכרעת הדין וגזר הדין של בית משפט השלום ברמלה (השופט ה' אבו שחאדה) ב-ת"פ 7447-10-18 מהימים 6.10.2021 ו-16.11.2021, בהתאמה.

2. לפי המתואר בכתב האישום, ביום 5.1.2017 בשעה 9:00 או בסמוך לכך, שהה המבקש בתא מעצר בבית משפט השלום ברמלה, כאשר באותה העת שימשה המתלוננת כסוהרת ונכחה בעמדת רישום הממוקמת מטרים ספורים מתאו. בנסיבות אלה, הבחינה המתלוננת במבקש שעמד על ספסל הנמצא בתא המעצר מסתכל לעברה תוך שהוא מאונן בחשפו את איבר מינו, כלשון כתב האישום. בשל מעשים אלו, למבקש יוחסה עבירה של מעשה מגונה לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: החוק).

3. בית משפט השלום הרשיע את המבקש בעבירה המיוחסת לו לאחר הליך הוכחות. נקבע, כי עדותה של המתלוננת "הותירה רושם מהימן לחלוטין", וזאת לאור דיווחה המיידית על שהתרחש למפקדה ותיעודו במזכר, מצבה הנפשי בעת האירוע כפי שעלה מעדותו של מפקדה וביקורו של בית המשפט בזירת האירוע. מנגד, עדותו של המבקש נמצאה "מופרכת ושקרית לחלוטין", בשים לב לשתיקתו בחקירתו, ולאור מופרכות טענתו שלפיה כתב האישום הוגש נגדו כחלק מעלילת שווא.

4. בגזר דינו, בית משפט השלום עמד על חומרת מעשיו של המבקש ועל הערכים המוגנים שנפגעו, בכללם, פגיעה אישית בכבודה ובצנעת פרטיותה של המתלוננת, ופגיעה באינטרס הציבורי הכללי שבשמירת כבודם של עובדי ציבור במהלך ביצוע תפקידם. בשל כך, ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת, נקבע כי מתחם הענישה ההולם הוא בין 5 ל-18 חודשי מאסר בפועל.

לאחר זאת, בית משפט השלום מצא להחמיר בעונשו מעבר למתחם שנקבע בהתאם להוראות סעיף 40 לחוק, נוכח עברו הפלילי המכביד של המבקש בעבירות מין בגין הורשע ונכלא ובשל הישנות ביצוע עבירות אלו גם בזמן מאסרו. כמו כן, נקבע כי קיים חשש ממשי שהמבקש ישוב ויבצע עבירות מין, לרבות כלפי סוהרות ולפיכך נדרשת החמרה בעונשו לשם הגנה על שלום הציבור.

אשר על כן, נגזר על המבקש עונש של 24 חודשי מאסר בפועל; 8 חודשי מאסר על תנאי לבל יבצע עבירה לפי סימן ה' לפרק י' לחוק למשך 3 שנים; ופיצוי למתלוננת בסך 5,000 ש"ח.

5. ערעור המבקש על הכרעת דינו נדחה על ידי בית המשפט המחוזי, וערעורו על גזר דינו התקבל באופן חלקי.

בית המשפט המחוזי דחה את טענות המבקש ביחס לעדות המתלוננת, תוך שבחן אף טענות שלא נדונו בבית משפט השלום, ועמד על הראיות הנוספות שתמכו בעדותה. נוסף על כך, בית המשפט המחוזי התרשם אף הוא, כי טענת המבקש להתנכלות מצד שב"ס נעדרת ראשית ראיה, וכי גרסתו מופרכת מעיקרה, בין היתר לנוכח החומר הראייתי הרב שמבסס את הרשעתו.

6. אשר לעונשו של המבקש, נקבע שהנסיבות שבפסקי הדין עליהם הסתמך בית משפט השלום לקביעת המתחם הינן חמורות משמעותית בהשוואה לאלו שבעניינו של המבקש. בשל כך, קבע בית המשפט המחוזי כי מתחם העונש ההולם הוא בין מספר חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בפועל.

לאחר זאת, בית המשפט המחוזי אימץ את קביעת בית משפט השלום, שלפיה עניינו של המבקש מצדיק חריגה מהמתחם לחומרה משיקולי הגנה על שלום הציבור לפי סעיף 40 לחוק. צוין, כי העבירה בוצעה ביום בו המבקש הובא לבית המשפט בכדי לשמוע את הכרעת הדין המרשיעה בתיק קודם, בו הואשם בכך שחשף את איבר מינו במהלך טיפול אצל רופאת השיניים בשב"ס. מכלל אלו נקבע, כי מעשיו של המבקש מלמדים כי מורא החוק אינו חל עליו, כי החשש שיחזור ויבצע עבירות מין הוא ממשי וכי הרחקתו מן הציבור נדרשת לשם הגנה על שלום הציבור.

באשר למידת החריגה ממתחם הענישה, נקבע שחריגה זו צריכה מצד אחד לתת ביטוי למסוכנות המבקש ולרצף עבירות המין אותן ביצע ועודנו מבצע, ומצד שני לעמוד בהוראות המחוקק לפי סעיף 40 לחוק, במובן ש"לא יהיה בעונש שיקבע משום החמרה ניכרת מעבר למתחם העונש ההולם". לפיכך, בית המשפט המחוזי התערב בעונש המאסר בפועל שנגזר על המבקש באופן שיהא 20 חודשי מאסר באופן מצטבר לכל תקופת מאסר אחרת שהוטלה עליו בתיקים אחרים, תוך שנקבע כי אין בחריגה זו משום החמרה ניכרת מעבר למתחם העונש ההולם בהתחשב בנסיבותיו של המבקש בהיותו "עבריין מין שאין לו תקנה", כלשון בית המשפט המחוזי.

7. מכאן הבקשה שלפניי, המופנית כלפי עונש המאסר בפועל שנגזר על המבקש. במוקד הבקשה משיג המבקש על עצם יישומו של סעיף 40 לחוק, ולחלופין על אופן הפעלתו של סעיף זה. לטענת המבקש, לא מתקיימת תכלית ההרחקה מן הציבור, שכן עונש המאסר בפועל לא ירחיק את המבקש מסוהרות ונציגות שב"ס, אלא דווקא יגדיל את חשיפתו אליהן. כמו כן נטען שמאחר וצפוי כי בעניינו יופעל מנגנון פיקוח על עברייני מין, יש להימנע מהחמרה בעונש מטעמי הגנה על הציבור, נוכח קיומו של הסדר חוקי ומידתי יותר ואף קיים ספק אם מתקיים קשר רציונאלי בין החמרת העונש לבין המטרה של ההגנה על שלום הציבור. אשר לאופן הפעלת סעיף 40 לחוק, נטען כי החריגה מהמתחם בעניינו עולה כדי "חריגה ניכרת", ובכך לא עומדת בקנה אחד עם הוראות החוק.

8. דין הבקשה להידחות. רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במקרים נדירים בלבד, המעוררים סוגיה עקרונית רחבת היקף החורגת מעניינו הפרטני של המבקש, כאשר מתעוררים שיקולי צדק ייחודיים או כשנגרם עיוות דין (רע"פ 7901/23 אמסלם נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (7.4.2024)). עניינו של המבקש אינו נופל בגדר מקרים אלו.

בדין קבעו שתי ערכאות קמא כי עניינו של המבקש מצדיק שימוש בסעיף 40 לחוק. המבקש הוא עבריין מין סדרתי, נטול מורא חרף עונשי המאסר בפועל והמותנים הרבים שנגזרו עליו, והמסוכנות הנשקפת ממנו לציבור אינה דועכת אף בין כתלי בית הכלא. כפי שקבע בצדק בית המשפט המחוזי, אכן מדובר ב"מקרה מובהק" המצדיק את השימוש בסעיף 40 לחוק, במובן שהמבקש יוותר מאחורי סורג ובריח לפרק זמן משמעותי, החורג ממתחם העונש ההולם שנקבע.

זאת ועוד, יש לדחות בשתי ידיים את טענת המבקש שלפיה אין להחמיר בעניינו מעבר למתחם העונש ההולם, מאחר שהמעשה בוצע כלפי סוהרת שב"ס. ההיפך הוא הנכון. אירועים מעין אלו, המתקיימים כאשר המבקש נתון למשמורת ממחישים הלכה למעשה את הסכנה הנשקפת ממנו לשלום הציבור.

9. גם ביתר טענות המבקש ביחס לחומרת העונש איני מוצא ממש. הלכה היא כי בקשת רשות ערעור

המופנית כלפי חומרת העונש תתקבל במקרים נדירים בלבד, בהם ניכרת סטייה מהותית ממדיניות הענישה הנוהגת (רע"פ 2720/22 פלונית נ' מדינת ישראל, פסקה 7(3.5.2022)). לא רק שביט המשפט המחוזי התערב במתחם העונש ההולם, הוא אף הפחית את עונש המאסר בפועל שנגזר על המבקש. במכלול נסיבות ביצוע העבירה ונסיבותיו האישיות של המבקש, העונש הולם את חומרת מעשיו ואינו מגלה עילה להתערבות בית משפט זה במסגרת "גלגול שלישי".

אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ב אלול תשפ"ד (25 ספטמבר 2024).

י
ו
ס
ף
א
ל
ר
ו
|
ש
ו
פ
ט